

Delgivning av Revisionsrapport - Svensk
Miljöbas Miljödiplomering 2023

43

2023KS387

ADRESS Ecosustain i Kungälv AB
Solvagnsgatan 24
442 54 Ytterby

KONTAKT Maria Hedqvist
TEL 0709 - 18 19 21
MAIL maria.hedqvist@ecosustain.se
HEMSIDA www.ecosustain.se

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd, Härryda kommun

Revisionsrapport - Svensk Miljöbas Miljödiplomering 2023

Grunduppgifter			
Revisionskriterier	Svensk Miljöbas kravstandard (4:2017) / SUSAs Sustainable Standards		
Syfte	Syftet med revisionen är att bedöma hur väl verksamheten uppfyller Miljödiplomeringskraven och arbetar med ständiga miljöförbättringar.		
Genomförande	Revisionen genomfördes på plats i verksamheten enligt revisionsplan (bilaga 1) och omfattade granskning av dokumentation, rundvandring samt intervju med berörda genom stickprovsmetodik.		
Närvarande	Therese Wångblad, Miljöansvarig och Administrativ chef m fl enligt Revisionsplan (bilaga 1)		
Revisor	Maria Hedqvist, Ecosustain i Kungälv AB		
Utfärdare	Ecosustain i Kungälv AB		
Revisionsdatum	12 och 14 juni 2023	Godkänd	2023-07-06

Verksamhetsuppgifter			
Verksamhet	Sektorn för teknik och förvaltningsstöd, Härryda kommun		
Organisationsnummer	212000 - 1264	Antal anställda	318
Om verksamheten	Sektorn för teknik och förvaltningsstöd är förvaltningens servicesektor. Uppdraget är att tillhandahålla service till förvaltningen för att den ska kunna ge kommuninvånarna bra service. Sektorns funktioner ger stöd inom områdena fastighet, IT, måltid, service, städ och säkerhet. (text från Miljöutredning)		
Fysiska platser	Verksamheten finns på flera fysiska platser och revisionsplan tas fram i samråd.		
Omfattning	Hela sektorn omfattas av miljöledningssystemet förutom säkerhetsfunktionen, kontaktcenter samt budget- och skuldrådgivning som omfattas indirekt.		
Förändring	Ingen förändring av verksamheten som påverkar Miljödiplomeringen.		
Logotypintyg	☒ Logotypintyg är signerat	Avvikelse	1 (stängd)
Diplomintervall	Juni 2023 - 30 juni 2024	Certifikatnummer	201801768

Resultat	
☒ Obligatoriska krav för Miljödiplomering uppfylls.	
☐ Obligatoriska krav för Miljödiplomering uppfylls inte. Komplettering för avvikelser skickas till revisorn inom fyra veckor efter genomförd revision. (se sammanfattning av revision i tabell nedan)	

Krav på komplettering för avvikelser

Vid avvikelser (markeras med **A** i kolumn 5 i sammanfattningen) krävs att verksamheten ska visa på åtgärd för att ha löst avvikelsen och att den/dessa skickas till revisorn via mejl.

Granskning av avvikelse*
Komplettering för avvikelser inkom till revisorn: 2023-07-05
Inlämnade åtgärder bedöms: Komplettering bedöms tillräcklig och avvikelsen stängs.

*Fylls endast i när det har noterats avvikelser vid revisionen.

Sammanfattning av revisionen

Förklaring (kolumn 4 och 5)

P = Positiva iakttagelser.

F = Förbättringsförslag (inga krav på åtgärder).

O = Observation som kan bli avvikelse om den inte åtgärdas. Uppföljning vid nästa revision.

A = Krav på komplettering för avvikelser skickas till revisorn inom 4 veckor efter genomförd revision. Efter det kan diplom utfärdas.

Område/standardkrav		Kommentar	P F O	A
3.1	Allmänt, Godkänd utfärdare	<p>Som helhet bedöms Sektorn för teknik och förvaltningsstöd arbeta med ett mycket väl fungerande systematiskt förbättringsarbete inom miljö och godkänd utfärdare Ecosustain AB har anlåtats.</p> <p>Revisionen resulterade i flera positiva iakttagelser, en avvikelse, några förbättringsförslag och observationer. Observationer som noterats följs upp vid nästkommande revision.</p> <p>De observationer som noterades från föregående revision har hanterats på ett mycket bra sätt.</p> <p>Vid revisionen visas genomgående en hög medvetenhet och ett högt engagemang i miljöfrågor samt positiv inställning till ytterligare förbättringar. Miljöfrågorna är väl integrerade i hela verksamheten och är en naturlig del i det dagliga arbetet. Trivsel och stolthet visas och att "det vi gör, gör skillnad". Det är god ordning i verksamheterna och väl strukturerad dokumentation med tydlig röd tråd från fastställda betydande miljöaspekter till miljöpolicy samt mål- och handlingsplaner. God måluppfyllelse och positiva nyckeltalstrender redovisas över lag.</p> <p>Miljöledningssystemet bedöms effektivt och väl anpassat för verksamheten och bidrar på ett bra sätt till verksamhetens utveckling samt uppfyllande av miljöpolicy och mål och är av stor nytta för verksamhetens ledning, chefer samt medarbetare och kommer därmed även samhället till nytta. Det är sektorns bidrag till kommunens arbete med Agenda 2030.</p>	P	
3.2	Ledarskap, ansvar, delaktighet	<p>Ledningen tar ansvar för att miljöledningssystemet fungerar och leder till ständiga förbättringar genom säkerställande av ekonomiska och personella resurser för ledningssystemet drift och utveckling. Miljöansvaret är fördelat i linjen och delegering har gjorts till miljöansvarig för sektorn samt miljösamordnare vid funktionerna/enheterna. Miljöansvarig ingår i sektorsledningen, samordnar sektorns miljögrupp samt miljöarbete och är ett mycket uppskattat stöd inom sektorn. Miljöfrågor lyfts i sektorsledningen utifrån ledningssystemets årshjul.</p>	P	
3.3	Miljöutredning och fastställda betydande miljöaspekter	<p>Aktuell miljöutredning finns och innehåller de uppgifter som krävs.</p> <p>De fastställda betydande miljöaspekterna är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - God resurshantering - Kommunikation med kund om god resurshantering - Miljökrav vid upphandling 	P	

	Kemikaliehantering	<p>Det är en tydlig styrning och väl fungerande rutin avseende kemikaliehantering. Kemiska produkter och säkerhetsdatablad administreras i Chemgroup som även finns tillgänglig för alla medarbetare via App i telefonen. EAN-koder är på gång till hösten. Vid revisionen visades god medvetenhet om appen och dess funktion. Det är ett kontinuerligt arbete med att öka andelen miljömärkta produkter samt att fasa ut och minska antalet kemiska produkter. Miljösamordnarna är administratörer och riskbedömer kemiska produkter samt har kontakt med Chemgroup vid utfasning och vid nya produkter. Uppdatering sker kontinuerligt och årligen inför ledningens genomgång. Årlig uppföljning sker med kemikalieleverantörer.</p> <p>Observation Vid rondering i verksamheterna visas mycket god struktur över lag, dock noterades några observationer.</p> <p>Säkerställ aktuella skyltar enligt CLP vid förvaring av gas. Noterades enstaka inaktuell skylt i korridor vid städservice på Ekdalagården.</p> <p>Säkerställ att "öppnade" kemiska produkter förvaras säkert med invallning i de fall de står placerade i närheten av golvbrunn. Noterades att kemiska produkter vid diskutrymme ej förvarades säkert i kök på Ekdalagården och Säteriskolan.</p> <p>Säkerställ att det finns säkerhetsdatablad för handdesinfektionsmedel. Noterades att det saknades t ex vid IT-funktionen samt Kontaktcenter.</p> <p>Säkerställ miljömärkta hygien och lokalvårdsprodukter så långt det är möjligt. Noterades enstaka produkter som ej var miljömärkta t ex PLS Såpa (Säteriskolan) samt tvål (Kontaktcenter).</p>	P	O
	Avfallshantering	<p>Aktuell avfallsredovisning finns framtagen. Avfallsentreprenörer hämtar allt avfall och erforderliga tillstånd finns. Rapportering av farligt avfall till Naturvårdsverket sker genom ombud.</p> <p>Observation Vid revisionen noterades det att det var onödigt skräpigt i miljörummet i Säteriskolan.</p> <p>Avvikelse Vid revisionen kunde inte tilläggsavtal avseende rapportering av farligt avfall till Naturvårdsverkets avfallsregister visas.</p> <p>Komplettering av avvikelse <i>Komplettering har skett med signerat tilläggsavtal och avvikelsen stängs.</i></p>	P	A1
3.4	Miljöpolicy	Sektorn omfattas av Härryda kommuns Miljöpolicy, som är fortsatt relevant och vägledande för miljömålen. Policyen är kommunicerad och förankrad hos medarbetarna.	P	
3.5	Miljömål och handlingsplaner	Miljöplanen är strategisk med relevanta och mätbara mål- och handlingsplaner, som har tydlig koppling till de fastställda betydande miljöaspekterna. Målarbetet är strukturerat.	P	

3.6	Rutiner för att minska verksamhetens miljöpåverkan	Flera förebyggande rutiner finns i syfte att minska miljöpåverkan t ex för; inköp, nödlägesberedskap, avfalls- och kemikaliehantering, kompetensförsörjning, förebyggande underhållsplan, livsmedel, solcellsutredning vid nybyggnation samt Trafiksäkerhet- och resepolicy etc Förbättringsförslag Se över möjligheten med att investera i miljömärkta datorväskor.	P F	
	Leverantörsbedömning	Aktuell leverantörsbedömning redovisas och samtliga leverantörer har ett miljöledningssystem eller annat miljöarbete för kvalitetssäkring. Vid upphandling av nya leverantörer är miljöfrågan med som en del i bedömningen.	P	
3.7	Avvikelse och förbättringsförslag	Ny struktur avseende hantering av avvikelser och förbättringsförslag bedöms anpassad till verksamheten. Hantering av avvikelser sker enligt linjeorganisationen och är en stående punkt på APT. Avvikelse hanteras i sektorns miljögrupp enligt årsplan och sektorsledningen lyfter avvikelser två gånger per år.	P	
3.8	Identifiera och bedöma efterlevnad av lagkrav	Lagar samt lagefterlevnadskontroll administreras i det digitala verktyget, JP per enhet. Miljösamordnarna är administratörer och funktionschefer är ytterst ansvariga. God följsamhet av lagkrav redovisas.	P	
3.9	Nödlägesberedskap	Riskbedömning är fortsatt aktuell och förebyggande rutiner finns för hantering av nödlägen. Observation Säkerställ att brandskyddsutrustning ej är blockerad. Noterades att den var blockerad i köket på Ekdalagården. Säkerställ rutin för kontroll av ögondusch. Noterades att enstaka ögondusch hade passerat bäst före datum i köket på Ekdalagården. Säkerställ att utrymningsplaner är kontrollerade och uppmärkta med aktuellt kontrollmärke. Noterades att det saknades på utrymningsplanen i köket på Säteriskolan.	P O	
3.10	Utbildningsbehov och kompetenskrav	Rutin avseende kompetensförsörjning fungerar mycket väl. Aktuell utbildningsplan finns och visar genomförd och inplanerad kompetensutveckling. Hög andel har gått grundläggande miljöutbildning och likaså fortsättningsutbildning. Måltidsservice har valt att genomföra egen fortsättningsutbildning med mer fokus på mat och matlagning. Här till pågår ett erfarenhetsutbyte mellan Måltid och Städservice avseende kemiska produkter etc. Bra!	P	
3.11	Uppföljning och ständig förbättring	Uppföljning av förbättringsarbetet sker kontinuerligt och resultat sammanfattas årligen i en Miljöberättelse. Ständiga förbättringar sker genom målarbete, kompetensutveckling etc. Flera förbättringsprojekt har genomförts och flera pågår och med tydlig koppling till kommunens styrande dokument och som exempel kan anges; åtgärder utifrån "Plan för fossiloberoende kommun", byter successivt till LED-belysning, installation av laddstolpar för verksamhetsbilar, arbetar för att minska antal körda mil och öka andelen förnyelsebara drivmedel, elektrifiering, fortsätter fasa ut oljepannor,	P	

		testar AI-verktyg för energistyrning för minskad energianvändning och förbättring av inomhusklimat, solceller, cirkulära flöden inom elektronik och virtualiserar mer, inköp av IT-utrustning från återbruk, större inköp av IT-utrustning i bulkleveranser samt återvinning genom miljödiplomerad aktör, kompetensutveckling och fortsatt minskat matsvinn, klimatsmart mat/växtbaserad mat, fasar ut engångsmaterial, rishuskallrik, fler verksamheter bakar eget bröd, tydligare styrning av fordonsarbetet från fordonscentralen, fortsätter att byta ut handmaskiner till eldrivna, investering av lastbil som körs på HVO100, investering av sorteringsstationer in till kommunhusen samt fasat ut papperskorgar, investering och testning av microfibermoppar, öka andelen miljömärkta varor och kemiska produkter, utfasning av ämnen med farliga egenskaper, främja biologisk mångfald etc		
3.12	Miljöberättelse	Mycket väl genomförd Miljöberättelse som redovisar omfattning och resultat av förbättringsarbetet med måluppfyllelse och nyckeltalstrender. Miljöberättelse finns tillgänglig för intressenter vid förfrågan.	P	
3.13	Intern och extern kommunikation	Intern och extern kommunikation fungerar väl. Miljö tas upp vid flera olika interna forum. Husmöten en till två gånger per år samt APT vilket ger medarbetarna möjlighet att lyfta miljöfrågor och förbättringsförslag. Miljöfrågor lyfts i sektorsledningen enligt årshjul. I ett förvaltningsperspektiv är sektorns miljöarbete viktigt och uppmärksammas i samband med kommunens arbete med Agenda 2030.	P	
3.14	Ledningens genomgång	Ledningen utvärderar årligen miljöledningssystemet och beslutar vad verksamheten ska arbeta vidare med för att nå ständig förbättring. Protokoll från ledningens genomgång är tydligt med ställningstagande och beslut samt ledningssystemets effektivitet som helhet.	P	
3.15	Revision	Verksamheten finns belägen på flera platser, revisionsplan beslutas av verksamheten och utfärdaren i samråd. Godkänd revisor Maria Hedqvist har anlåtats för revisionen och flerårsplan finns framtagen för verksamhetsbesök.	P	

Vänliga hälsningar

Maria Hedqvist

Maria Hedqvist, Revisor
Ecosustain i Kungälv AB

BILAGA 1 – Revisionsplan 2023, Sektorn TOF

12 juni 2023, Råberget, Kabelvägen

Tid	Funktion	Deltagare
8.30-9.30	Sektor TOF	Per-Arne Larsson, sektorschef Therese Wångblad, miljöansvarig
9.30-10.30	Fastighetsfunktionen	Maria Hamrehjelm, funktionschef Pernilla Kollbratt, fastighetsekonom och miljösamordnare Therese Wångblad, miljöansvarig
10.30-10.45	Paus	
10.45-11.45	Städservice	Angelique Kotala, funktionschef Camilla Pettersson, miljösamordnare Therese Wångblad, miljöansvarig
11.45-12.45	Lunch	
12.45-13.45	Måltidsservice	Angelique Kotala, funktionschef Anna Löfgren Adén, miljösamordnare Therese Wångblad, miljöansvarig
14.05-15.05	Säteriskolan (verksamhetsbesök)	Måltidsservice Enhetschef: Marina Dahlgren Personal: Elis, Snezana och miljösamordnare Städservice Enhetschef Annika Jönsson Personal: Namina, miljösamordnare Therese Wångblad, miljöansvarig
15.05-15.30	Fika + förflyttning	
15.30-16.30	IT-funktionen	Anders Lagerkvist, funktionschef Therese Wångblad, miljöansvarig

14 juni 2023, Råberget, Kabelvägen

Tid	Funktion	Deltagare
8.30-9.30	Ekdalagården (verksamhetsbesök)	Måltidsservice Enhetschef: Marina Dahlgren Personal: Magnus Marberg, Jessica Van Uhm och miljösamordnare Städservice Enhetschef Annika Jönsson Personal: Vilivan och miljösamordnare Therese Wångblad, miljöansvarig
10-11.30	Servicefunktionen	Lasse Jönsson, funktionschef Daniel Svensson, miljösamordnare Johan Axelsson, miljösamordnare Therese Wångblad, miljöansvarig
11.45-12.45	Lunch	
12.45-14.15	Kontorsservice, kontaktcenter, IT (verksamhetsbesök)	Thérèse Lindhardt, enhetschef Anders Lagerkvist, funktionschef IT Johan Axelsson, enhetschef kontorsservice Personal Therese Wångblad, miljöansvarig
14.45-15.45	Avslutning, Kabelvägen (Lilla Utsikten)	Per-Arne Larsson, sektorschef Therese Wångblad, miljöansvarig